

Zhoř, zámek k neuvěření

Těžko uvěřit, že třípatrová oprýskaná hospodářská budova z červených cihel a se zatlučenými nebo zazděnými okny, která stojí uprostřed osady Zhoř, býval kdysi zámek. Věřte nebo ne, je to pravda. Panské sídlo postavil ve Zhoři po roce 1614 Adam Vchynský ze Vchynic, ve druhé polovině téhož století mu dal novou podobu František Emanuel Hildeprant. Jak zámek po úpravě vypadal, víme z dochované rytiny, která vznikla někdy na přelomu 17. a 18. století. Hildeprantův zámek nebyla okázalá, přesto pozoruhodná stavba. Dojem umocňovala její poloha v jižním svahu, daleko

od ostatních budov ve Zhoři. Při pohledu z protějších stran působila neobyčejně mohutným dojmem, připomínala věž (jižní průčelí budovy bylo vzhledem k terénu asi o polovinu vyšší než severní a znatelně vyšší než širší), a z jejího nejvyššího patra musel být nádherný výhled údolím Rousínovského potoka na Čistecsko a Kralovicko. Hildeprantův zámek měl zřejmě stejný nebo velmi podobný půdorys jako dnešní budova. Dvoupatrovou stavbu bez viditelných architektonických ozdob kryla mansardová střecha, zakončená věžičkou s mansardovou stříškou. O vnitřním uspořádání budovy a jejím vybavení nevíme bohužel vůbec nic. U zámku měla být zahrada, možná i park a na okrajích Zhoře a v blízkosti osady stály u cest čtyři sochy světců, které byly v první polovině 20. století přeneseny do Slabec. Šlechtickým sídlem nebyl zámek ve Zhoři dlouho, v roce 1745 už sloužil pouze jako dům pro panské úředníky. Dnešní podobu dostala stavba v sedmdesátých letech 19. století, kdy byl zámek částečně zbořen a přestavěn k hospodářským účelům, v budově byl cukrovar, později i lihovar. Sešlou budovu bývalého zámku, která je zároveň zajímavou ukázkou starší hospodářské architektury (stejně jako několik dalších budov ve Zhoři, bohužel stejně i hůře zchátralých), je možné prohlédnout si jen z odstupu, stavba samotná, ani její nejbližší okolí, nejsou přístupné. Pro zajímavost ještě dodáváme, že rodačkou ze Zhoře je matka operního pěvce Karla Buriana (1870 – 1924), která byla dcerou zdejšího šafáře, a že Zhoři se v minulosti říkalo také Hořkovec. Název vznikl počestěním německého pojmenování Horschkau, které Zhoř dostala ve druhé polovině 17. století.

GPS (WGS 84) - N 50 01.506 E 13 39.626

